

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1168

van **JOHAN DANEN**

datum: 21 september 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Schoolgebouwen - Versnelde asbestverwijdering

Op 6 juli 2018 ondertekenden de minister, de minister van Onderwijs, de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION), de verschillende onderwijskoepels (het Katholiek Onderwijs Vlaanderen (KOV), de Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten (OVSG), het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV), het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (OKO) en het Gemeenschapsonderwijs (GO!)) een samenwerkingsovereenkomst.

Door de ondertekening van deze samenwerkingsovereenkomst kon elke school in Vlaanderen een beroep doen op de subsidies van de OVAM om hun asbestinventaris te laten verfijnen of te actualiseren en om asbest in schoolgebouwen versneld en veilig te verwijderen.

Deze protocollen lopen tot 31 december 2022. Momenteel is een nieuw vervolgprotocol voor asbestafbouw in scholen voor respectievelijk GO!-scholen en het gesubsidieerd onderwijs (AGION) in opmaak, dat operationeel wordt vanaf 1 januari 2023 en loopt tot 31 december 2026.

Op 16 juli 2021 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de uitvoering van het luik sectorprotocol scholen binnen het relanceproject 'VV5 Circulaire economie - Asbest sectorprotocol'. Door deze beslissing kunnen de geprovisioneerde relancemiddelen worden vrijgegeven en ingezet in de begrotingsjaren 2021 en 2022 voor de verdere ondersteuning van asbestinventarisatie en asbestverwijdering in Vlaamse scholen zoals die in 2018 werd opgestart volgens de modaliteiten van de lopende sectorprotocollen GO! en AGION.

Op 21 september 2021 stelde ik de minister een schriftelijke vraag (nr. 1380) over de versnelde asbestverwijdering. Uit het antwoord bleek dat er op dat moment 1847 scholen zich hadden aangemeld voor een subsidie. In 327 scholen waren de werken al volledig uitgevoerd. In een eerste fase bedroeg het subsidiebedrag voor een asbestverwijdering gemiddeld ongeveer 15.000 euro, maar bij de actualisatie van de cijfers in september 2021 bleek dat het subsidiebedrag 13.800 euro bedroeg.

1. Toen de minister een antwoord formuleerde op vraag nr. 1380, hadden 1847 scholen zich aangemeld voor een subsidie.
 - a) Hoeveel scholen (in absolute cijfers en procentueel) hebben op dit moment een subsidie aangevraagd? Graag ook een opsplitsing per provincie.
 - b) Voor welk bedrag werden er subsidies aangevraagd? Graag ook een opsplitsing per provincie.

- c) Hoeveel scholen (in absolute cijfers en procentueel) ontvingen al een subsidie? Graag ook een opsplitsing per provincie.
 - d) Wat is het gemiddelde subsidiebedrag dat werd toegekend? Wat is het totale toegekende subsidiebedrag?
 - e) Hoe zijn de subsidieaanvragen verdeeld over de scholen behorend tot de verschillende onderwijskoepels?
2. In september 2021 waren de asbestverwijderingswerken al volledig uitgevoerd in 327 scholen.
- a) Hoeveel van de aangemelde scholen bevinden zich op dit moment nog in de fase van de asbestinventarisatie?
 - b) In hoeveel van de aangemelde scholen zijn de asbestverwijderingswerken aangevat?
 - c) In hoeveel van de aangemelde scholen zijn de werken al volledig uitgevoerd?
 - d) Hoeveel van de aangemelde scholen hebben nog geen actie ondernomen?
3. Alle scholen waarvoor de OVAM een asbestinventaris liet opmaken, werden op hun verplichtingen gewezen. Aangemelde scholen met dringend te verwijderen asbesttoepassingen zouden via de koepels worden aangemaand om te voldoen aan hun wettelijke verplichtingen.
- a) Hoeveel (absolute aantallen, alsook procentueel) van de aangemelde scholen werden geconfronteerd met dringend te verwijderen asbesttoepassingen?
 - b) Hoeveel van deze scholen hebben minstens één jaar na de vaststelling dat er dringend te verwijderen asbesttoepassingen aanwezig waren, nog geen actie ondernomen?
 - c) Werden er bijkomende acties ondernomen vanuit de OVAM en/of de koepels om deze scholen aan te sporen om alsnog deze asbesttoepassingen zo snel mogelijk te verwijderen?
4. In een eerdere asbestinventarisatiestudie van scholen bleek dat een substantieel aandeel van onze scholen niet over een up-to-date asbestinventaris beschikt. Ofwel was de inventaris oud, onvolledig of ontbrak ze volledig. Daarnaast bleek ook dat heel wat scholen kampten met een dringend aan te pakken asbestprobleem.
- a) Wat is de stand van zaken vandaag van de asbestinventarissen van onze scholen?
 - b) Wat is de stand van zaken vandaag van de dringend aan te pakken asbestproblemen van deze scholen?
 - c) Heeft de minister zicht op de 'dringend aan te pakken' asbestproblemen in de scholen die niet door deze studie gevat waren? Zo niet, hoe wil de minister daar zicht op krijgen?

5. Wat gaat de minister doen om de sense of urgency rond asbest in scholen te verhogen?

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORDop vraag nr. 1168 van 22 september 2022
van **JOHAN DANEN**

1. a) Momenteel hebben 2153 vestigingen van scholen bij de OVAM een aanvraag gedaan voor asbestinventarisatie en -verwijdering. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal aanvragen per vestiging voor asbestinventarisatie en -verwijdering, verdeeld over de verschillende provincies.

West-Vlaanderen	447
Oost-Vlaanderen	631
Antwerpen	537
Limburg	240
Vlaams-Brabant	298
TOTAAL	2153

- b) Onderstaande tabel toont de verdeling van de reeds uitbetaalde subsidies voor asbestverwijdering in scholen, afgerond naar een duizendtal.

West-Vlaanderen	925.000 EUR
Oost-Vlaanderen	1.868.000 EUR
Antwerpen	1.316.000 EUR
Limburg	731.000 EUR
Vlaams-Brabant	860.000 EUR
TOTAAL	5.700.000 EUR

- c) Onderstaande tabel toont het aantal scholen dat van de OVAM al een subsidie ontving voor asbestverwijdering.

West-Vlaanderen	72
Oost-Vlaanderen	115
Antwerpen	123
Limburg	40
Vlaams-Brabant	64
TOTAAL	414

- d) De gemiddelde subsidie voor asbestverwijdering is momenteel een kleine 14.000 EUR. Vermits scholen er bijna altijd voor kiezen om de werken in fasen uit te voeren varieert dit gemiddelde doorheen de tijd. Bovendien stelt de OVAM vast dat de kosten voor asbestverwijderingen sterk uiteen lopen.

- e) De subsidieaanvragen zijn als volgt over de onderwijskoepels verdeeld:

GO!	96
Katholiek Onderwijs Vlaanderen	248
OKO	8
OVSG	47
POV	7
VCLB	6

CBE	2
TOTAAL	414

2.
 - a) Van alle aangemelde scholen bevinden er zich op dit moment 436 in de fase inventarisatie. Dit is uiteraard een momentopname waarbij steeds nieuwe scholen in deze fase komen en andere doorstromen naar fase werken.
 - b) Momenteel zijn er 406 scholen die zich in fase werken bevinden.
 - c) Momenteel zijn er in 414 vestigingen van aangemelde en geïnventariseerde scholen asbestverwijderingswerken uitgevoerd. Niet alle scholen moeten op basis van hun verfijnde asbestinventaris nog werken uitvoeren om een asbestveilige toestand te bekomen.
 - d) Enkel aangemelde scholen waarvan de asbestinventaris reeds verfijnd werd, kunnen inschatten of er werken noodzakelijk zijn om een asbestveilige toestand te bereiken. Van de scholen met reed verfijnde asbestinventaris ondernamen 820 vestigingen reeds een actie tot verwijdering, zijnde de voorbereiding of effectieve uitvoering. De andere brachten de OVAM hiervan nog niet op de hoogte of behoeften geen verdere actie.
3.
 - a) De OVAM vraagt inderdaad aan de koepels om scholen met dringend te verwijderen asbesttoepassingen waar de OVAM geen recente stand van zaken heeft te contacteren en aan te manen om deze toepassingen te verwijderen. Op basis van het proefproject asbestinventarisatie in scholen gaat de OVAM er van uit dat er in 27% van de scholen één of meerdere dringend te verwijderen asbesttoepassing(en) aanwezig zijn.
 - b) Van de meeste scholen die in de fase inventarisatie zitten heeft de OVAM een recente stand van zaken. Zoals daarnet al vermeld zijn er ook scholen die zelfstandig offertes opvragen en deze aan de OVAM bezorgen wanneer er een aannemer geselecteerd is. Scholen kiezen bovendien vrij en autonoom wanneer zij opgemaakte offertes aanvaarden en werken inplannen. Dit al dan niet samensprekend met andere beoogde energetische ingrepen aan het gebouw. Aan deze fases gaat steeds een intern planningsproces binnen de school vooraf, waar de OVAM geen deel van uitmaakt.
 - c) De OVAM bezorgt de koepelvertegenwoordigers van de stuurgroep op periodieke basis lijsten van scholen met dringend te verwijderen asbesttoepassingen.
4.
 - a) Scholen die zich bij de OVAM aanmelden voor ondersteuning krijgen indien nodig een gratis verfijning van hun asbestinventaris. Van scholen die zich aanmelden bij de OVAM is de bestaande inventaris quasi altijd toe aan verdere actualisatie en verfijning.
 - b) De OVAM merkt geen significante verschillen op tussen scholen die bij de aanmelding niet beschikten over een up-to-date asbestinventaris en scholen die op dat moment wel over een dergelijke inventaris beschikten. Het overgrote deel van de scholen met asbesttoepassingen die op korte termijn moeten verwijderd worden, onderneemt een actie binnen het jaar nadat er asbesttoepassingen in hun gebouwen werden vastgesteld.
Het blijft echter de verantwoordelijkheid van de school zelf om de aanbevelingen uit de asbestinventaris op te volgen en verder de nodige stappen te ondernemen om een asbestveilig gebouw te realiseren. De OVAM informeert maximaal over hoe ze van welke ondersteuning gebruik kunnen maken.

- c) De OVAM heeft zicht op de 2153 scholen die zich bij hen heeft aangemeld. Het beschikken over een actuele asbestinventaris en een beheersprogramma is een werkgeversverplichting volgens de federale arbeidswetgeving. Gelet op de verhoogde aandacht en alertheid voor de problematiek, verwacht de OVAM dat scholen die kennis hebben over een dringende situatie, snel actie ondernemen.
5. Via de permanente opvolging van de sectorprotocolwerking via de respectievelijke stuurgroepen voor het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs konden de vertegenwoordigde scholenkoepels de voorbije jaren continu hun leden informeren over de werking en geboden ondersteuning. De OVAM heeft geen enkele reden om te stellen dat er nog onvoldoende sense of urgency is bij de scholen. De scholen maken stelselmatig werk van hun asbestprobleem binnen de budgettaire mogelijkheden waarover ze beschikken. Ook de afstemming op de inplanning van bredere renovatie- of infrastructuurwerken speelt uiteraard een rol in de timing.